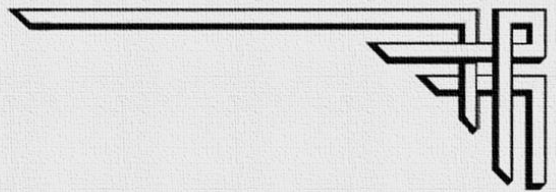

על הצדיקים

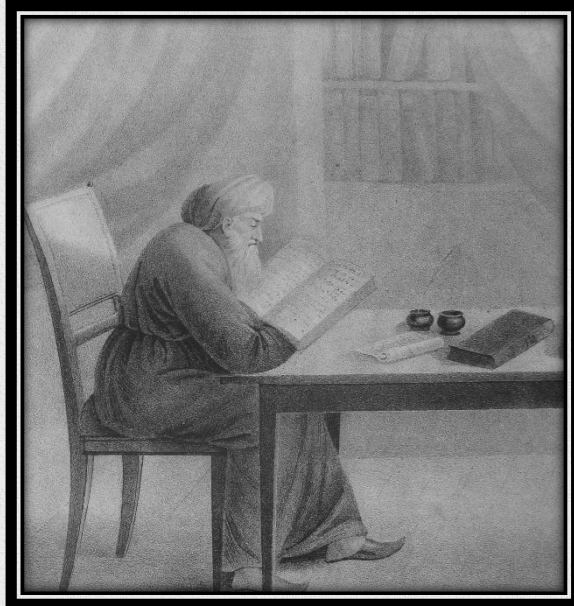

ועל התמידים

עלון שבועי להפצת אור תורתם של הצדיקים האמתיים שוכני עפר, קדושים אשר בארץ חמה, והתקשרות כנשמתם הטהורה

יום רביעי - י' אייר - הילולת הרי"ף זצוק"ל זיע"א

יום רביעי - י' אייר
הילולת האדמו"ר מקאמרנא
זיע"א

יום ראשון - ז' אייר
הילולת בעל ה"בלי יקר'
זיע"א

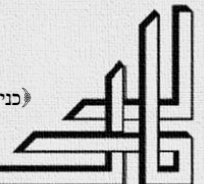
מדור חדש - לימי ספירת העומר
עלים מתוך הספר "עליית כהן" על פרקי אבות
השבת קוראים פרק ב'.

עשי"ק פי אמור - תשפ"ב

📖 בית מדרש לתורה, חסידות, עבודת המידות ואהבת ישראל - "יוסף אהבה" גיליון 22

📅 (כניסת שבת באופק ירושלים): 19:08 | לנהגים 40 דק': 18:48 | צאת השבת: 19:59 | ר"ת: 20:52

📞 יוצא לאור, מופץ, ומחולק לזכוי הרבים ע"י אגודת "יוסף אהבה" 054-844-3818

פרשת

תוכן עניינים

ג.....הילולת ה'כלי יקר' זיע"א

ד.....מתלמידיו

ד.....חיבוריו

ד.....שמחה אמתית – שמחה של מצווה מתוך אחרות

ה.....הילולת הרי"ף זיע"א

ה.....פגישתו עם רבנו הננאל ורבנו ניסים

ו.....ההתנגדות ל'תלמוד קטן'

ו.....פטירתו

ז.....הילולת האדמו"ר מקאמרנא זיע"א

ז.....תולדות צדיק

ז.....בוצין בוצין מקטפיה ידיע

ז.....אצל צדיקי הדור

ח.....עובר בהצלחה את משבריו

ח.....הנהגתו

ח.....ספריו

ט.....פרקי אבות

ט.....רבי יהודה הנשיא

יב.....הוא נצוץ של יעקב אבינו

טו.....פטירת הצדיקים לשבוע הקרוב

“על ידי ספורי מעשיות של צדיקים ממשיכין אור של משיח
 בעולם ודוחה הרבה חשך וצרות מן העולם”

(רבי נחמן מברסלב זיע"א ב'ספר המידות')

הילולת ה'כלי יקר' זיע"א

רבנו שמש ברבנות במספר ערים, בתחילה שימש ברבנות בעיירה יערסלאב, שם גם חיבר את חיבורו הראשון 'עיר גיבורים' בשנת ה'ש"ל. בהקדמתו הוא כותב, "בימי חרפי חברתי ספר מוסר נקרא 'עיר גיבורים', ויען וביען שבזמן שחברתי החיבור לא היה בידי לא לחם ולא שמלה והייתי ערום מכל חכמה גם בביתי לא היו ספרים וחיבורים בעיר יערסלאב עד אשר הבאתי בחיבור ההוא כמה מאמרים ופסקים שלא כצורתם וכו' ולא כתבתי רק מה ששמר כח הזוכר ממה שקריתי בבחרותי.

תקופה מסוימת שהה רבנו בלבוב (למברג) ושימש שם כראש ישיבה. משם עלה ונתעלה ובשנת שס"ד נבחר להיות דרשן בקהילת פראג – שהיתה עיר ואם בישראל מלאה חכמים וסופרים, בזמנו של המהר"ל² מפראג זיע"א³.

כשעזב המהר"ל את פראג בשנת ה'שס"ט נעשה רבנו ריש מתיבתא ונבחר למלא את מקומו להיות אב"ד יחד עם הגאון רבינו ישעיהו הלוי הורביץ זיע"א, בעל ה'השל"ה' הקדוש.

ביום ראשון [ז' אייר] יחול יום הילולת הצדיק הקדוש רבנו שלמה אפרים מלונטשיץ זצוק"ל זיע"א, בעל ה'כלי יקר'.

רבנו נולד בפולין בעיר לונטשיץ בסביבות שנת ה'ש"ו. כברית המילה קיבל את השם 'אפרים', ובשנת ה'שס"א, אחר שנפל למשכב בחולי מסוכן בהיותו בעיר לבוב, הוסיפו לו את השם 'שלמה'. וכך הוא כותב בהקדמה לספרו 'כלי יקר', "ובחמלת ה' עלי הוציאני מתוך ההפיכה לחיות אותי כיום הזה נדרתי לה' ואשלמה לחבר חיבור זה לכבוד ה' ותורתו.

רבנו למד בצעירותו אצל הגאון המהרש"ל¹ זיע"א [בספרו של רבנו 'עיר גיבורים' בפרשת מצורע הוא מזכיר את המהרש"ל, ומכנהו 'מורי מנוחתו כבוד'. ובהסכמה שנתן רבנו לספר י"ם של שלמה' (של הרש"ל) שנדפס בפראג בשנת שעי"ו, הוא כותב בין היתר, 'החיבור הגדול ים של שלמה, מים שאין להם סוף שחיבר התנא דאורייתא הגאון הגדול מוהרש"ל אשר כמעט כל הגדולים בזמנינו הם תלמידיו וממימיו שותכים וכו'].

³ בספר 'דור דיעה' מביא שהמהר"ל ורבנו לחמו יחד נגד שיטת הפלפולים והחילוקים שרווחה אז אצל התלמידים.

¹ רבי שלמה בן יחיאל לוריא זיע"א.

² רבי יהודה ליווא בן בצלאל זיע"א.

פרשת

שמחה אמיתית - שמחה של מצווה מתוך אחדות

כותב רבנו בספרו 'כלי יקר' בפרשתנו בכיבוד הפסוק "ולקחתם לכם ביום הראשון פרי עץ הדר כפת תמרים וענף עץ עבת וערבי נחל ושמחתם לפני יהוה – ואלהיכם שבעת ימים" (כד, מ) – "ושמחתם לפני ה' אלהיכם", אין שמחתם לפני ה' כי אם בזמן שהם באגודה אחת ובפרט שהשמחה דווקא בהגן זה לפי שהוא זמן אסיפה אשר מדרך העולם לשמות בה ביותר, על כן הזהירים שתהיה השמחה לפני ה' דווקא לא כשמחת הרקים אשר כל מזימותם הרוג בקר ושחוט צאן. (ישעיה כב.יג) השותים במזרקי יין, ומרבים מחלוקת בישראל ובשמחה זו החריבו ב' בתי מקדשים ונלו בראש גולים כמ"ש (ישעיה נה.יב) כי בשמחה תצאו. כארז"ל (קידושין פא.) סקבא דשתא רינגלא, כי בעבור שהיו שמחים שלא לשם שמים סבבו כל חלי וכל מכה כמעשה האתרוג שזרקו בינאי המלך (עין סוכה מת:) ועל שמחה זו אמר מה זו עשה, הלא על ידה תצאו בראש גולים. אמנם בשלום. כשהיו באגודה אחת ושלום ביניהם תובלון. אל הארז, ההרים והגבעות, המה ראשי המעלה אשר גובה להם ויראה להם (יחזקאל א.יח) יפצחו לפניכם רנה. כי יהיו קודמים לכל דבר שבקדושה כדינם ולא יהיו הנערים דוחפין את הזקנים כמעשה המרגלים. וכל עצי השדה ימחאו כף. המה כל ארבע כיתות הרמזים בארבע מינים אלו הבאים מעצי השדה ימחאו כף לשמות לפני ה' וכן במקום אחר (ויק"ר לד.) דרשו פסוק זה אז ירננו כל עצי יער. (תהלים צו.יב) על ד' מינים אלו ורמז במלת אז א' ז' שהלוב נימל במקדש כל ז' ובגבולין יום א'.

מתלמידיו

בין תלמידיו בעת ההיא אנו מוצאים גאוני עולם, ביניהם רבנו יום טוב ליפמן העליר בעל ה'תוספות יו"ט' זיע"א [שאף הוא היה מתלמידי המהר"ל]. והנה"ק רבי שבתי הלוי הורוביץ בן השל"ה (בעל זו"י העמודים).

חיבוריו

רבנו השאיר אחריו ספרים נודעים לתהילה, ביניהם ספר הדרשות 'עיר גבורים'. 'שפתי דעת' – ספר הקדמה, בו מסביר רבנו את מטרותיו בכתובת חיבוריו השונים, "בכל החיבורים אשר חיברתי מעודי, היו עיני וליבי על דרכי בני עמינו ולפרסם את החנפים, לפעמים מתוך הכתב, ופעמים בעל פה בבתי כנסיות במדינת פולין". 'עוללות אפרים' – דרשות על מועדי השנה, ודרשות לשמחות. 'אורח לחיים' – דרשות למועדים. 'עמודי שש' – דרשות ופשטים. 'רבבות אפרים' (לא נדפס).

וכמוכן ספרו הנפלא על התורה 'כלי יקר' – על התורה, עליו כותב הגאון חיד"א (שם הגדולים מערכת ספרים אות כ 'כלי יקר') שהוא "ספר נחמד וחשוב לאמיתתה של תורה".

רבנו נפטר בז' באייר ה'שע"ט בעיר פראג, שם מנוחתו כבוד בבית העלמין העתיק סמוך למקום קבורת המהר"ל.

הילולת הרי"ף זיע"א

בעיר קלעת ועל כן פעמיים כונה 'הקלעי'
המאד שבאלג'יר, במחוז קונסטנטינה.

פגישתו עם רבנו חננאל ורבנו ניסים

בספר 'ארזי הלבנון' (ח"ג) הביא, שרבנו חננאל⁷ ורבנו ניסים פגשו את הבחור רבי יצחק אלפאסי – שהיה אז כבן שמונה עשרה. האברך האורח אמר להם בנועם חן, "שמי יצחק הכהן מכפר קלע-חמד, ממחוז קונסטנטינה שבאלג'יר. הבאתי ברכת שלום ממרא בן קריש, ראש עדתנו, בצרוף בקשתו הגדולה שהתקבלוני לשיבתכם הרמה, לתלמוד תורה ולשמוש חכמים".

ראשי הישיבה בחנו את הבחור האלג'יראי, שעמד לידם בדחילו ורחימו, ושוחחו עמו בדברי תורה, הם הופתעו לטובה. בראותם שהוא בעל ידיעות רבות בתורה. רבנו ניסים התפעל מאוד מחכמת הבחור האורח, ואמר לו, "אכן, לא ידעתי, כי מאלג'יר תצא תורה..

ביום רביעי נ' אייר] יחול יום הילולת הצדיק הקדוש רבם ומאורם של ישראל, רבנו צחק בן יעקב אלפסי זצוק"ל זיע"א.

הן אמת כי למפורסמת אין צריך ראייה, על גדולת רבנו ותוקף גבורתו, איך שנתקבלו דבריו במזרח ובמערב. והנה בספרנו 'מערכות א"ך טוב' (כת"י), הבאנו בס"ד (במערכת 'רי"ף') דברי המהר"י בי רב זיע"א⁴, שכתב, "הסכמנו שלא לסמוך שום חכם אחר שיסמכו ארבעה אלה⁵, עד אשר יתברר למוסמך שלמד כל הרי"ף עם פירושו ושיהיה בקי בהרי"ף ובפירושו, ושיהיה לו עיון טוב והבנה טובה ואז יסמך וגו"⁶. עוד הבאנו בס"ד (מערכת 'רי"ף ורמב"ם') כי, "אין דרך הרמב"ם לחלוק על הרי"ף, ויש לפרש תמיד דעת הרמב"ם באופן שתהיה מסכמת לדעת הרי"ף" (כ"ב מרן בכסף משנה, מגילה פ"א ה"י)⁷.

רבנו יצחק זיע"א נולד לאביו [שהיה גם רבן] יעקב הכהן⁸, בשנת ד'תשע"ג,

⁷ וע"ע ב'ביעי אומר' (ח"ט חאה"ע סימן ז), וביעין יצחק' (ח"א עמ' שפד).

⁸ הגרי"מ טולידאנו, בספר 'נר המערב' כותב, כי לאחר שידענו שרבי יעקב אביו של הרי"ף היה גדול בתורה, יתכן כי זהו רבי יעקב כהן צדק, אשר בשיטת הגאונים שבסוף ספר 'נהרות דמשק'.

⁹ מראשוני הגאונים שחיברו פירוש על התלמוד, עוד קודם פירושו של רש"י.

⁴ הובא בספר חיי הרש"ש (עמ' כט).

⁵ הם ארבעה שנסמכו על ידי המהר"י בי רב, ואחד מהם הוא מרן רבי יוסף קארו זיע"א כנודע [כן ראיתי לנאמן"ן ס"ט].

⁶ וכן ראינו להגאון הנאמן"ן ס"ט בספרו 'אסף המזכיר' (מערכת ה"א). ושם כתב ששמע בתחילה מהגר"ע יוסף זצ"ל, שבימי מרן [השו"ע] לא נתנו סמיכה להוראה אלא עד שיהא הנסמך בקי ברי"ף עם פירוש רבנו ניסים [הר"ן] בעל פה. ושוב מצא כן בספר חיי הרש"ש.

פרשת

זצ"ל, בעל ספר 'קופת הרוכלים'. גאון זה, שימש בתפקיד יועץ למלך בארץ סיבליה, והיה גם חברו הטוב של רבי יהוסף הנגיד. הוא הביע חששו, כי כל החכמים יעיינו רק ב'ספר ההלכות' של הרי"ף, ובמשך הזמן ישכח התלמוד ולא יעיינו בו יותר.

ועל אף שבתחילה היה הגר"י אלבליה בקשר התכתבותי עם הרי"ף, לאחר צאת חיבורו יצא נגדו חוצץ. גם הגאון רבי יצחק בן גיא צ"ל, מחבר הספר 'מאה שערים', התנגד לספרו של הרי"ף.

מאידך, רבי יהוסף הנגיד זצ"ל, תמך ברעיונו של הרי"ף. וכן רבים וטובים באותו תקופה שלחו לרבנו מכתבי עידוד והערצה על ספרו. וכן אנו מוצאים דברי של ר"י הזקן מגדולי בעלי התוספות שהתבטא, כי "לאה בן אדם לחבר חיבור כמוהו, זולתי ששכינה היתה שורה עליו"¹⁰

פטירתו

רבנו נפטר בהיותו בן צ' שנים, ביום שלישי, י' אייר ד'תתס"ג. ממלא מקומו, רבנו יוסף אבן מיגאש זיע"א, קונן מרה על פטירת רבו¹¹, ואמר עליו בקול בוכים, כי "פילו בדורו של משה רבנו, לא אשתכח [= נמצא] כמותו בחכמה ובבינה".

לרי"ף, כדי לאשר את שטר המכירה כדת. אך הרי"ף סירב להתערב בעניין, באומרו "לא אדון ולא אהיה במרחץ הזה, לא במכר ולא בשומה, ולא בשום דבר המתייחד בו, מפני שנהנתי ממנו, ובירא דשתית מיניה מיא לא תרמי ביאק לא [= באר ששתית ממנה מים, אל תזרוק בו אבן]. ע"ש. בזה רואים עדינות נפשו הנפלאה של רבנו זיע"א.

לך אמור לשמשי, שיסדיר לך מקום מובחר ללינת לילה. מעתה כל צרכיך ודאגותיך עלינו, כדי שתוכל להתמסר לעמל התורה בכל מרצך. ובטוח אני, בני, כי עתיד אתה להעשות לאילנא רברבא [= אילן גדול] בישראל".

שמו הטוב של רבנו נתפרסם עד מהרה, כבקי גדול בים התלמוד, ורבים באו אליו על מנת שיסביר להם הסוגיות הקשות שבש"ס. נפשו של הרי"ף נקשרה בנפשו של רבנו הננאל ראש הישיבה, והם אהבו זה לזה מאד.

ההתנגדות ל'תלמוד קטן'

כנודע, חיבר רבנו חיבור מקיף על כל התלמוד, שכולל את כל ההלכות העולות מתוך הסוגיות בצורה ברורה ותמציתית, ובהשמטת השקלא וטריא שבסוגיות – חיבור זה זכה עם השנים לכינוי 'תלמוד קטן'

כמו שקרה לרמב"ם, עת שהוציא את חיבורו, וקמו עליו עוררין – כך קדם וקרה גם לרבנו יצחק אלפאסי זיע"א. כמה חכמים בספרד, חלקו על הרי"ף, ובפרט התנגד לו הגאון רבי יצחק בן ברוך אלבליה

¹⁰ ראה בהקדמת רבי מנחם בר זרח לספר 'צדה לדרך'.

¹¹ אגב, ראה בשו"ת הרי"י מיגאש (סימן רב) שמביא מעשה שפעם חלה הרי"ף, והלך לבית מרחץ אחד, להתרחץ במעינות המרפא אשר בו. בעל בית המרחץ כיבד את הרב מאד, עד שהוטב מצבו. יום אחד נהפך הגלגל על אותו בעל בית מרחץ, והוא נאלץ למכור את בית המרחץ. הלכו בעל בית המרחץ יחד עם הקונה

הילולת האדמו"ר מקאמרנא זיע"א

בוצין בוצין מקטפיה ידיע

מילדות נעטר בתכונות בלתי רגילות. אחד מתלמידי הבעל שם טוב זיע"א, שהאריך ימים העיד עליו¹³, "הילד הזה יש לו נשמה גדולה ומוח גדול". ובעצמו מעיד רבנו, "השגתי מראות נפלאות והשגתי רוח הקודש ודברתי דברי נביאות כשישאל איש בדבר אלקים, וצפיתי מסוף העולם ועד סופו". דודו – רבי צבי הירש מזידיטשוב, נהג לשלם לו 'שני ראניש' בכל שבוע, כדי שישב לו על כל שאלותיו. בהיותו בגיל שש ניטלו ממנו הכוחות שעליהם דיבר, כי דודו רבי צבי הירש חשש ש"כח זה של רוח הקודש עלול להזיק ליראת שמים".

אצל צדיקי הדור

מילדותו ממש בהיותו רך בשנים, לקחו אביו עמו, שיינק מצדיקי אותו הדור, כרבי זאב וולף מזבארז' זיע"א, רבי יצחק חריף אב"ד סאמבור זיע"א, החוזה' מלובלין [שהיה גם שדכנו], רבנו מתאר אותה, ש"אש מלהטת על ראשו ואור נפלא...". כשגדל רבנו, הוא נסע לרבי

ביום רביעי [ני' אייר] יחול יום הילולת הצדיק הקדוש רבנו יצחק אייזיק יהודה יחיאל ספרין זצוק"ל זיע"א – האדמו"ר הקדוש מקומרנא.

תולדות צדיק

רבנו נולד בסאמבור בכ"ה שבט ה'תקס"ו, לאביו רבי אלכסנדר סנדר אייכנשטיין זצ"ל שהיה רב בזידיטשוב ובקומרנא, אחיו של רבי צבי הירש מזידיטשוב זיע"א. בגיל י"ב נתייתם רבנו מאביו, וגדל אצל דודו רבי צבי הירש מזידיטשוב¹² זיע"א. ולאחר חתונתו עבר רבנו לגור בעיירה פינטשוב שם כיהן המיו – רבי אברהם מרדכי כרב. בפינטשוב החל רבנו לנהוג באדמו"רות.

זמן מה שימש רבנו כדיין בזידיטשוב, אבל העבירוהו מהרבנות. הוא נתבזה, סבל, ואף רעב ללחם. רבנו זיע"א אמר שזכה למדרגותיו בשכר הרדיפות שסבל וקיבל את הכל באהבה ובשמחה. לימים עבר לגור בעירו של אביו, קומרנא, בה חי עד סוף ימיו, ועל שם עיירה זו נקרא "רבי יצחק אייזיק מקאמרנא".

¹⁴ לא הקפיד עלי וכמה פעמים חיבק ונישק אותי על המצח בנשיקון דרחימו".

¹³ ראה 'אנציקלופדיה לחסידות' בערכו.

¹² אותו הוא מכנה "רוחי הראשון והאחרון". וכתב עליו, "מורי ורבי דודי היה מחבב אותי ביותר ומימיו

פרשת

קיבל רבנו את הנהגתו של דודו – רבי משה מסאמבור זיע"א, שירש את רוב הסידי אחיו – רבי צבי הירש מזידיטשוב.

בשנת ת"ר, עם פטירתו של רבי משה מסאמבור, החלו החסידים מסתופפים בצילו. מלבד גדולתו הנוראה בתורה (כנודע מספריו) שהיתה ידועה אצל החסידים, החל מתפרסם גם בעצותיו הנבונות ובמופתים¹⁴. רבנו [שכונה באותם ימים 'רבי אייזיקל'] היה נערץ על צדיקי דורו, על אף שפעמים עמד על דעתו בענייני הלכה ולא נסוג מדעתו, גם אם רבים חלקו עליו.

ספריו

תורה נפלאה הותיר אחריו רבנו, בספריו העמוקים המשלבים בין תורת רבנו האר"י ז"ל, לזו של הבעש"ט הקדוש. בין כתביו – 'היכל הברכה' – פירוש על התורה. 'אוצר החיים' – פירוש לתרי"ג מצוות על דרך הפרד"ס. 'כתם אופיר' – פירוש על מגילת אסתר. 'זוהר חי' – פירוש על הזוהר. 'נתיב מצוותיך' – הקדמה לספר אוצר החיים. 'נוצר חסד' – על פרקי אבות. 'אדם ישר' – תפילות וסגולות. 'דרך אמונה' – "דברים הנצרכים לתורה ולעבודה". וכן הותיר רבנו ברכה במספר חיבורים בתורת הנגלה וההלכה – "עצי עדן", "מעשה ארנ", ו"פני זקן" – פירוש על המשניות. "עשירית האיפה" – פירוש לתורת כהנים. "פני זקן" – פירוש לירושלמי. 'נדבת פי' – פירוש למסכת קינים. ו'שלחן המהור' על השולחן ערוך.

חי וזה מת... כמעט כמו שהיה אצל רבי חנינא בן דוסא".

יהושע השל מאפטא בעל 'האוהב ישראל' שישב בעת ההיא במזיבוז'.

עובר בהצלחה את משבריו

בכמה מקומות מוצאים אנו בכתבי רבנו זיע"א את תיאוריו על המשברים שעברו עליו, כך לדוגמא הוא כותב, "היה עלי התגברות גדולה מס"מ ימ"ש ולא שמרתי את ראות עיני והיו לפני שני דרכים של גיהנום ונגן עדן ונתעורר הטוב ונכנסתי לבית הכנסת באיזה יום ביחידות ובכיתי כמעין המתגבר לפני יוצר בראשית עד שנתעלפתי... .. וחזרתי לעבודת יוצר בראשית לתורה ולתפילה".

ובמקום אחר מתאר רבנו, "הייתי בקמנות גדול יותר משלשה חודשים ועמדו עלי הרבה קליפות קשות ורעות שאניח מתורתי ויותר מכל היתה לי העצבות שהפילו עלי, ואני לבי חזק כצור ולא נהנתי בימים אלה משום דבר אלא מעט מים ולחם בכל יום, ולא היה לי שום תענוג מתורה ותפילה ועברו עלי מרורות מפיתויים אלה, יותר מאלף מיתות ממש ואחר שהתגברתי על כל הפיתויים כנ"ל... .. נפל עלי אור גדול ונתמלא כל הבית אורה באור נפלא".

הנהגתו

כשנפטר דודו – רבי צבי, עזב רבנו את ידיטשוב ועבר לקומרנא, שבה כיהן אביו ברבנות משכבר הימים. בחסידות

¹⁴ וכך מעיד עליו בנו, "וכמה פעמים ראיתי בעיני כשבא אצלו לבקש עבור איזה חולה היה אומר לי, זה

פרקי אבות

מתוך הספר 'עליית כהן' על פרקי אבות

איתא באבות, פרק ב', משנה א' – רבי אומר איזוהי דרך ישרה שיבור לו האדם כל שהיא תפארת לעושה ותפארת לו מן האדם והוי זהיר במצוה קלה כבחמורה שאין אתה יודע מתן שכרן של מצוות והוי מחשב הפסד מצוה כנגד שכרה ושכר עבירה כנגד הפסדה והסתכל בשלשה דברים ואי אתה בא לידי עבירה דע מה למעלה ממך עין רואה ואוזן שומעת וכל מעשיך בספר נכתבין

ביאור 'עליית כהן'

אסור לטפח. קרבן העדה) שמע ר' קליה אמר, מי הוא זה שבא לרדותינו בתוך ביתינו (לייסר אותנו בתוך ביתינו. קרבן העדה) ואית דאמרי הכין אמר, מי הוא זה שבא לצנעונו (לגעור בנו) בתוך ביתינו. שמע ר"מ קליה (של רבי) וערק. נפקין פריי בתרי' (רדפו העבדים של רבי אחריו) מפרי אפרח רוחא פיקייליה מעל קדליה דר"מ (הפריח הרוח הסודר מעל צווארו של ר"מ. קרבן העדה). אודיק ר' מן כוותא וחמא קדליה דר"מ מן אחוריו (השקיף ר' מן החלון וראה צווארו של ר"מ מאחוריו. קרבן העדה) אמר, לא זכית אנא לאורייתא אלא בגין דחמי קדליה דר"מ מן אחוריו [מכאן קצת הערה על דברי רש"י הקדוש בערובין (יג): על מה דאיתא שם, "אמר רבי האי דמחדדנא מחבראי דחזיתיה לר' מאיר מאחוריה ואילו חזיתיה מקמיה הוה מחדדנא טפי דכתיב והיו עיניך רואות את מוריך" ופירש רש"י שם, "כשלמדתי לפניו ישבתי בשורה של אחריו". ושמא לרש"י לא היה הירושלמי הנ"ל. ודו"ק.]

רבי יהודה הנשיא – חי בדור החמישי לתנאים. דור שביעי להלל הזקן [הלל, רבן שמעון, רבן גמליאל הזקן, רבן שמעון, רבן גמליאל דיבנה, רבן שמעון, רבי יהודה הנשיא]. ונקרא בשלושה שמות – רבינו הקדוש, רבי, רבי יהודה הנשיא.]

רבינו הקדוש, כמבואר בשבת (ק"ח): "אמר ר' יוסי, מימי לא נסתכלתי במילה שלי. איני? והאמרו ליה לרבי, מאי טעמא קראו לך רבינו הקדוש, אמר להו, מימי לא נסתכלתי במילה שלי (וא"כ לרבי יוסי נמי הוה ליה למיקרייה רבינו הקדוש. רש"י). ומתרצת הנמרא, ברבי מילתא אחריתי הוה ביה, שלא הכנים ידו תחת אבנטו (מן האבנט ולמטה. רש"י)" ומהירושלמי מוכח שהיה לו מעין בתי יד גבוהים בבגדו, ושם היה מניח ידיו. דאיתא שם (ביצה פ"ה ה"ב) "רבי הוה מסב לר"ש בריה, והוון מטפתין לאחורי ידיהון בשותבתא, עבר ר"מ ושמע קלהון, אמר, רבותינו הותרה השבת (בתמיה), וכי הותר לחלל שבת, דסבר ר"מ דאפילו באחורי ידיו

פרשת

לישיבה. אחר ר' אליעזר ללוד, אחר רבן יוחנן בן זכאי לברור חיל, אחר רבי יהושע לפקיעין, אחר רבן גמליאל ליבנא, אחר רבי עקיבא לבני ברק, אחר רבי מתיא לרומי, אחר רבי הנניא בן תרדיון לסיכני, אחר ר' יוסי לציפורי, אחר רבי יהודה בן בתירה לנציבין, אחר רבי יהושע לגולה, אחר רבי לבית שערים, אחר חכמים ללשכת הגזית. ע"ש.

ובתוספות (עבודה זרה י:) הביאו מדברי המדרש, שכשנולד רבי גזרו שלא למול ואביו ואמו מלווהו, שלח הקיסר שליחים שיביאו לפניו את רבן שמעון אביו של רבי למשפט, והביאו לרבי ואמו לפניו והחליפתו אמו באנטונינוס (בנו של הקיסר) והניקתו עד שהביאתו לפני קיסר ומצאוהו ערל ופטרם לשלום. ואמר אותו הנמון אני ראיתי שמלו את זה אלא הקב"ה עושה להם נסים בכל עת ובטלו הגזרה ואמרו נמי בירושלמי שלסוף למד אנטונינוס תורה ונתגייר ומל עצמו.

ושם בגמרא, א"ל אנטונינוס לרבי, בעינא דימלוך אסוירוס ברי תחותי, ותתעביד טבריא קלניא, ואי אימא להו חדא עבדי, תרי לא עבדי. אייתי גברא ארכביה אחבריה, ויהב ליה יונה לעילאי בידיה, וא"ל לתתאה אימר לעילא דלמפרח מן ידיה יונה. אמר, שמע מינה הכי קאמר לי, את בעי מינייהו דאסוירוס ברי ימלוך תחותי, ואימא ליה לאסוירוס דתעביד טבריא קלניא. א"ל מעערין לי חשובי רומאי. מעייל ליה לגינא, כל יומא עקר ליה פוגלא ממשרא קמיה. אמר ש"מ הכי קאמר לי, את קטול חד חד מינייהו, ולא תתגרה בהו בכולהו. ולימא ליה מימר בהדיא, אמר שמעי חשובי רומי,

ועוד שם, רבי יוחנן ורשב"ל תריהון אמרין, אנן לא זכינן לאורייתא, אלא בגין דחמינן אצבעתיה דרבי מן גולגיקין דידיה. ע"כ. ופירש קרבן העדה, בשביל שראינו אצבעו דרבי שיצאה מן בית יד שלו. ע"כ.

עוד ידוע בשם רבי מפני שהיה מסדר המשניות. ובגמרא (גיטין נט.) וכן הוא בסנהדרין (לו.) אמרו, מימות משה ועד רבי לא מצינו תורה וגדולה במקום אחד וגו', מימות רבי ועד רב אשי לא מצינו תורה וגדולה במקום אחד. ע"ש. ולפי זה יכלו שלושה גדולי עולם הללו להוריד מן שמיא לישראל ג' בחינות אלו בתורה, שמשה הוריד וכתב להם לישראל תורה שבכתב. ורבנו הקדוש היה לו הגדולה והחכמה לאסוף כל גדולי ישראל בדורו ולסדר המשנה. וכן רב אשי בדורו, נתנו לו גדולה ותורה במקום אחד, על מנת שישתייע בידו לקבץ דיני גמרא ולחתום התלמוד (וכן הוא בעיון יעקב ובתורת חיים בסנהדרין שם)

ועוד ידוע בשם רבי יהודה הנשיא על שהיה נשיא ישראל.

ובגמרא בקידושין (עב:) איתא, דכשמת רבי עקיבא נולד רבי, כשמת רבי נולד רב יהודה, כשמת רב יהודה נולד רבא, כשמת רבא נולד רב אשי. ללמדך שאין צדיק נפטר מן העולם עד שנברא צדיק כמותו, שנאמר, וזרח השמש ובא השמש. ע"כ. ומקום מושבו וישיבתו היה בבית שערים, כדאיתא בסנהדרין (לב:), ת"ר צדק צדק תרדף, הלך אחר ב"ד יפה. אחר רבי אליעזר ללוד, אחר רבן יוחנן בן זכאי לברור חיל, וגו', צדק צדק תרדף, הלך אחר חכמים

ומצערנו ליה. ולימא ליה בלחש, משום דכתיב (קהלת י', כ') "כי עוף השמים יוליך את הקול". הוה ליה ההוא ברטא דשמה גירא, קעבדה איסורא. שדר ליה גרגירא. שדר ליה כוסברתא. שדר ליה כרתני. שלח ליה חסא. [ע' רש"י ותוס' שם]. כל יומא הוה שדר ליה דהבא פריכא במטראתא והיטי אפומייהו, אמר להו, אמטיו היטי לרבי. אמר ליה רבי, לא צריכנא, אית לי טובא. אמר ליהו למאן דבתרך, דיהבי לבתראי, דאתו בתרך ודאתי מינייהו ניפוק עלייהו. ה"ל ההיא נקרתא דהוה עיילא מביתיה לבית רבי, כל יומא הוה מייתי תרי עבדי, חד קטליה אבבא דבי רבי, וחד קטליה אבבא דביתיה. א"ל, בעידנא דאתינא, לא נשכח גבר קמך. יומא חד, אשכחיה לר' הנינא בר המא דהוה יתיב, אמר, לא אמינא לך בעידנא דאתינא לא נשכח גבר קמך. א"ל, לית דין בר איניש. א"ל, ליה להווא עבדא דגני אבבא דקאים וליתי. אזל ר' הנינא בר המא אשכחיה דהוה קטיל, אמר היכי אעביד, אי איזיל ואימא ליה דקטיל, אין משיבין על הקלקלה. אשבקה ואיזיל, קא מזלזלינן במלכותא. בעא רחמי עליה ואחיה ושדריה. אמר, ידענא זומי דאית בכו מחיה מתים, מיהו בעידנא דאתינא לא נשכח איניש קמך. כל יומא הוה משמש לרבי מאכיל ליה משקי ליה, כי הוה בעי רבי למיסק לפוריא, הוה גחין קמי פוריא, א"ל, סק עילואי לפוריידך. אמר, לאו אורח ארעא לזלזולי במלכותא כולי האי. אמר, מי ישימני מצע תחתך לעולם הבא, אתינא לעלמא דאתי? א"ל, אין. א"ל, והכתיב (עובדיה א', יח) "לא יהיה שריד לבית עשו", בעושה מעשה עשו. תניא נמי הכי, לא יהיה שריד לבית עשו, יכול לכל, ת"ל לבית עשו בעושה מעשה עשו. וגו'.

בשחלה רבי בסוף ימיו, הביאו תלמידיו לציפורי (כתובות קנ:). מאחר וציפורי יושבת בראש ההר, ושם יהיה לו אויר טוב. ושם (קד.), ההוא יומא דנח נפשיה דרבי, גזרו רבנן תעניתא ובעו רחמי, ואמרי, כל מאן דאמר נח נפשיה דרבי ידקר בהרב. סליקא אמתיה דרבי לאיגרא, אמרה, עליונים מבקשין את רבי, והתחתונים מבקשין את רבי, יהי רצון שיכופו תחתונים את העליונים. כיון דחזאי כמה זימני דעייל לבית הכסא (דחולי מעים הוה ליה. רש"י) והלץ תפילין, ומנח להו, וקמצטער. אמרה, יהי רצון שיכופו עליונים את התחתונים. ולא הוו שתקי רבנן מלמביעי רחמי. שקלה כוזא (חרס) שדייא מאיגרא לארעא, אישתיקו מרחמי ונח נפשיה דרבי נוביאר בספר יערות דבש, שכוונתה היתה ליישב דעת חכמים, כי האדם כחרס הנשבר עלול ומעותד למות מפאת גופו, וסופו למות. ואם כן, מה לכם להרבות בתפילה אם יחיה מאה או אלף, הלא סופו של גוף למות כחרס הנשבר]. אמרו ליה רבנן לבר קפרא, זיל עיין. אזל, אשכחיה דנח נפשיה, קרעיה ללבושיה ואהדריה לקרעיה לאחוריה. פתח ואמר, אראלים ומצוקים אחזו בארון הקדש, נצחו אראלים (מלאכים עליונים) את המצוקים (צדיקים), שנקראו מצוקי ארין? ונשבה ארון הקדש. אמרו ליה, נח נפשיה? אמר להו, אתון קאמריתו ואנא לא קאמינא. בשעת פטירתו של רבי, זקף עשר אצבעותיו כלפי מעלה אמר, רבש"ע גלוי וידוע לפניך שיגעתי בעשר אצבעותי בתורה, ולא נהייתי אפילו באצבע קטנה, יהי רצון מלפניך שיהא שלום במנוחתני. יצתה ב"ק ואמרה (ישעיה נז, ב') "יבא שלום ינוחו על משכבותם" על משכבך מיבעי ליה, מסייע ליה לר' הייא בר גמרא, דאמר רבי הייא בר

פרשת

והרשעים אפילו בתוקפן הן נופלים שנאמר "והמן נופל על המטה".

מכאן נלמד מוסר עצום, יהודי הרוצה להגיע לדרגת צדיק, עליו לזכור תמיד להתחזק ולקום. אין מציאות שבה יהודי יפול (חלילה) וישאר למטה, שהרי זוהי מידתו של המן הרשע. ואמרו חז"ל שהטעם שמברכים על הלבנה מידי חודש, הוא משום שאף שהיא התמעטה מכל מקום היא מתחדשת וגודלת, וזה רואי לברכה. ר' יצחק הופטר זצ"ל היה אומר: "שבע יפול צדיק וקם" – אנשים חושבים שכאן בא הכתוב להשיענו מעלת הצדיק בזה שנופל וקם, ולא מבינים שכאן בא לומר לנו מהות דרך גדילת הצדיק, שהיא רק דרך שבע יפול וקם, שדרך הנפילות והקימות צומח צדיק, וזהו התנאי לצמיחת הצדיק. והנה אצל יעקב נאמר, "יהי יעקב בארץ מצרים שבע עשרה שנה וגו'" ובמשנה לקמן (פ"ד מ"ב) מלמדנו רבנו הקדוש, "אל תסתכל בקנקן, אלא במה שיש בו" ופשט הדברים ידוע לכל, רק שיש לחדש בו, ממה שאמרו רבותינו בעלי הדרש, שהמילה קנקן – היא ראשי תיבות 'קם נופל, קם נופל' – וזה שבא רבנו הקדוש להשיענו, אל תסתכל על כך שאתה נופל בסוף, אלא על מה שיש בו (בתוך המילה קנקן) שאף על פי שאתה נופל, סופו של דבר אתה קם.

ונראה להוסיף לבאר ולומר, שלא לחינם רבנו הקדוש הוא שמלמדנו כלל גדול זה. שכן ידועים דברי רבנו האר"י החי, שרבנו הקדוש הוא ניצוץ נשמת יעקב אבינו ע"ה, ורמזו כן בראשי תיבות – הנשי"א הוא ר"ת: הוא ניצוץ של יעקב אבינו. שהוא היה גדול הדור והוא היה גדול הדור. ובפרשת

גמרא אמר ר' יוסי בן שאול, בשעה שהצדיק נפטר מן העולם אומרים מלאכי השרת לפני הקב"ה, רבש"ע צדיק פלוני בא. אומר להם, יבואו צדיקים ויצאו לקראתו, ואומרים לו יבא בשלום ינוחו על משכבותם. אמר ר' אלעזר בשעה שהצדיק נפטר מן העולם שלש כיתות של מלאכי השרת יוצאות לקראתו, אחת אומרת לו בא בשלום, ואחת אומרת הולך נכחו (בדרך ישרה), ואחת אומרת לו יבא שלום ינוחו על משכבותם וגו'.

ושם (קג:) הווא יומא דאשכבתיה דרבי, נפקא בת קלא ואמרה, כל דהוה באשכבתיה דרבי מזומן הוא לחיי העוה"ב. הווא כובס כל יומא הוה אתי קמיה, הווא יומא לא אתא, כיון דשמע הכי, סליק לאיגרא ונפל לארעא ומית. יצתה בת קול ואמרה אף הווא כובס מזומן הוא לחיי העולם הבא. וע"ע שם. ומובא (שם קג.) שבשעת פטירתו ביקש מבניו שיהיה נר דלוק במקומו ושולחן יהא ערוך במקומו ומטה תהא מוצעת במקומה, מאחר וכל ערב שבת היה מגיע לקדש לבניו ביתו עד שפעם שמעה אותו אחת השכנות, ושוב לא בא, שלא להוציא לעז על צדיקים הראשונים.

הוא נצוץ של יעקב אבינו

כתוב בפרשת ויחי "ויגד ליעקב ויאמר הנה בנך יוסף בא אליך ויתחזק ישראל וישב על המטה", וכותב רבנו יעקב בעל הטורים: על המטה – ב' במסורה "וישב על המטה", "והמן נופל על המטה" שהצדיקים אפילו כשהן חלשים מתחזקים שנאמר "ויתחזק ישראל וישב על המטה"

יגיע לו שום פנים עוד. ע"ש. ועוד יש להוסיף, שכנודע יעקב אבינו סבל יסורים רבים בחייו, והכל לכפר על הדור והדורות. כן מצינו ברבי (עיין ערובין ג:) וכאלו רבות.

הוא זכיר במצוה קלה כבחמורה וגו' – כותב רבינו הרמב"ן (בפירושו על התורה שמות פ"ג פט"ז), ועתה אומר לך כלל במעם מצות רבות. הנה מעת היות עבודה זרה בעולם מימי אנוש החלו הדעות להשתבש באמונה, מהם כופרים בעיקר ואומרים כי העולם קדמון, כחשו בה' ויאמרו לא הוא, ומהם מכחישים בידיעתו הפרטית ואמרו איכה ידע אל ויש דעה בעליון (תהלים עג יא), ומהם שיודו בידיעה ומכחישים בהשגחה ויעשו אדם כדגי הים שלא ישגיח האל בהם ואין עמהם עונש או שכר, יאמרו עזב ה' את הארץ.

וכאשר ירצה האלהים בעדה או ביחיד ויעשה עמהם מופת בשנוי מנהגו של עולם ומבעו, יתברר לכל בטול הדעות האלה כלם, כי המופת הנפלא מורה שיש לעולם אלוה מחדשו, ויודע ומשגיח ויכול. וכאשר יהיה המופת ההוא נגזר תחלה מפי נביא יתברר ממנו עוד אמתת הנבואה, כי ידבר האלהים את האדם ויגלה סודו אל עבדיו הנביאים, ותתקיים עם זה התורה כלה.

ולכן יאמר הכתוב במופתים למען תדע כי אני ה' בקרב הארץ (לעיל ה יח), להורות על ההשגחה, כי לא עזב אותה למקרים כדעתם. ואמר (שם ט כט) למען תדע כי לה' הארץ, להורות על החידוש, כי הם שלו שבראם מאין ואמר (שם ט יד) בעבור תדע כי אין כמוני בכל הארץ.

ויחי 'ויחי יעקב בארץ מצרים שבע עשרה שנה וגו'', ובמדרש רבה (פרשה צו בסוף אות ה') הובא מעשה הפטירה של רבנו הקדוש, ושם מבואר שהיה חי בציפורי שבע עשרה שנה, וקרא על עצמו 'ויחי יעקב בארץ מצרים שבע עשרה שנה', 'ויחי יהודה בצפורי שבע עשרה שנים'. ובאותם שבע עשרה שנים של רבנו הקדוש בצפורי, תיקן אותם שבע עשרה שנה של יעקב אבינו בארץ מצרים, ערוות הארץ. וראה לפלא כי צפרי עולה בגימטריה ש"פ כגמטריה של מצרי"ם.

ושניהם לא נהנו מהעולם הזה כלל, אלא רק עסקו בתורה. וכשם שיעקב אבינו בחיר האבות, מידתו מידת התפארת המורה על התורה, כן רבנו הקדוש כתב התורה שבעל פה. עוד ראינו לרבי צדוק הכהן מלובלין (ישראל קדושים אות ו) שכתב, שצריך כל אחד לסבול בשביל זולתו ואפילו הצדיקים גמורים סובלים עוונות שאר בני דורם להיותם מקומה אחת. כמו כאשר הרגל כואב סובל גם הראש היסורים שיש מכאב שברגל. אבל יעקב אבינו ע"ה שהוא היה בדורו כולל הכנסת ישראל כולו, וכן כל דורות העתידים לצאת ממנו כולם כלולים בו כאשר הוא תיקן נפשו הרי כל הקומה שלימה ולפיכך מצד עצמו לא מת כלל וגו' וכן רבינו הקדוש שנקרא כן בסתם כי נתיחד בתוקף הקדושה שאפשר להשיג בעולם הזה היה ניצוץ יעקב אבינו ע"ה כידוע מהאריז"ל (עיין בספר יין המשומר וזולתו) דעל כן אתי כל בי שמישי לביתה כמו שאמרו בכתובות (קג). דגם כן לא מת והיינו שהוא היה נשיא ופרנס הדור וכולל כל נפשות דורו וכשהשלים נפשו כל כך עד שזוכה לשם קדוש סתם היינו כשלא

פרשת

ולפיכך אמרו (אבות פ"ב מ"א) הוי זהיר במצוה קלה כבחמורה שכולן חמורות והביבות מאד, שבכל שעה אדם מודה בהן לאלהיו, וכוונת כל המצוות שנאמין באלהינו ונודה אליו שהוא בראנו, והיא כוונת היצירה, שאין לנו מעם אחר ביצירה הראשונה, ואין אל עליון הפיץ בתחתונים מלבד שידע האדם ויודה לאלהיו שבראו, וכוונת רוממות הקול בתפלות וכוונת בתי הכנסיות וזכות תפלת הרבים, זהו שיהיה לבני אדם מקום יתקבצו ויודו לאל שבראם והמציאם ויפרסמו זה ויאמרו לפניו בריותיך אנחנו, וזו כוונתם במה שאמרו ז"ל (ירושלמי תענית פ"ב ה"א) ויקראו אל אלהים בחזקה (יונה ג ח), מכאן אתה למד שתפלה צריכה קול, חציפא נצח לבישה [כלומר, החצוף נוצח את הרע (עי' ערוך ערך חצף) שע"י הרמת הקול בתפילה מנצחים את כל הדעות המשובשות הנ"ל].

זמן הנסים הגדולים המפורסמים אדם מודה בנסים הנסתרים שהם יסוד התורה כלה, שאין לאדם חלק בתורת משה רבינו עד שנאמין בכל דברינו ומקרינו שכלם נסים אין בהם טבע ומנהגו של עולם, בין ברבים בין ביחיד, אלא אם יעשה המצות יצליחנו שכרו, ואם יעבור עליהם יכריחנו ענשו, הכל בגזרת עליון כאשר הזכרתי כבר (בראשית יז א, ולעיל ו ב). ויתפרסמו הנסים הנסתרים בענין הרבים כאשר יבא ביעודי התורה בענין הברכות והקללות, כמו שאמר הכתוב (דברים כט כג כד) ואמרו כל הגוים על מה עשה ה' ככה לארץ הזאת, ואמרו על אשר עזבו את ברית ה' אלהי אבותם, שיתפרסם הדבר לכל האומות שהוא מאת ה' בעונשם. ואמר בקיום וראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליך ויראו ממך. ועוד אפשר זה בעזרת השם (ויקרא כו יא). עכ"ל.

להורות על היכולת, שהוא שליט בכל, אין מעכב בידו, כי בכל זה היו המצריים מכחישים או מסתפקים. אם כן האותות והמופתים הגדולים עדים נאמנים באמונת הבורא ובתורה כלה.

ובעבור כי הקדוש ברוך הוא לא יעשה אות ומופת בכל דור לעיני כל רשע או כופר, יצוה אותנו שנעשה תמיד זכרון ואות לאשר ראו עינינו, ונעתיק הדבר אל בנינו, ובניהם לבניהם, ובניהם לדור אחרון. והחמיר מאד בענין הזה כמו שחייב כרת באכילת חמץ (לעיל יב טז) ובעזיבת [כלומר, אי עשיית] הפסח (במדבר ט ג), והצריך שנכתוב כל מה שנראה אלינו באותות ובמופתים על ידינו ועל בין עינינו, ולכתוב אותו עוד על פתחי הכתים במוזות, ושנזכיר זה בפנינו בבקר ובערב, כמו שאמרו (ברכות כא א) אמת ויציב דאורייתא, ממה שכתוב (דברים טז ג) למען תזכור את יום צאתך מארץ מצרים כל ימי חיך, ושנעשה סכה בכל שנה.

וכן כל כיוצא בהן מצות רבות זכר ליציאת מצרים. והכל להיות לנו בכל הדורות עדות במופתים שלא ישתכחו, ולא יהיה פתחון פה לכופר להכחיש אמונת האלהים. כי הקונה מוזהו בזו אחד וקבעה בפתחו ונתכוון בענינה כבר הודה בחידוש העולם ובידיעת הבורא והשגחתו, וגם בנבואה, והאמין בכל פנות התורה, מלבד שהודה שחסד הבורא גדול מאד על עושי רצונו, שהוציאנו מאותו עבדות לחירות וכבוד גדול לזכות אבותיהם החפצים ביראת שמו.

פטירת הצדיקים לשבוע הבעל"ט

רבי משה גר משאץ זצוק"ל.

רבי אביגדור קרא בעל 'ספר הקנה' זצוק"ל.
רבי עוזי קלכהיים משגיח ישיבת 'אריאל'
זצוק"ל.

יום רביעי – י' אייר

עלי הכהן זצוק"ל.

רבי יצחק אייזיק יהודה יהואל מקאמרנא מח"ס
'זוהר חי' זצוק"ל.

רבנו יצחק אלפסי [הרי"ף] זצוק"ל.

רבי מיכאל יעקב ישראל רבה של רודוס זצוק"ל.
רבי מאיר מרגלית תלמיד הבעש"ט, מח"ס 'מאיר
נתיבים' זצוק"ל.

יום חמישי – יא' אייר

רבי אברהם מסלונים, מח"ס 'בית אברהם'
זצוק"ל.

רבי נפתלתי צבי מרופשיץ זצוק"ל.

רבי יהודה צבי מסטרטין תלמידו של השרף
מסטרליסק זצוק"ל.

רבי אהרון פפויופר, מח"ס 'קיצוש"ע' בהלכות
בשר וחלב זצוק"ל.

רבי יעקב יואל גוטמן זצ"ל, משגיח ומנהל רוחני
בישיבות "בית דוד" ו"חזון נחום" זצוק"ל.

יום שישי – יב' אייר

רבי יוסף סוסו הכהן, מרבני גאבס זצוק"ל.
רבי מסעוד אביחצירא בנו בכורו של אביר יעקב
זצוק"ל.

רבי משה זרח אידיליץ, מח"ס 'אור לישרים'
זצוק"ל.

רבי שלמה הכהן שאקו זצוק"ל.

יום השבת – ו' אייר

רבי יוסף מאיר מספינקא זצוק"ל.

רבי אברהם ב"ר דוד פארדו חתן החיד"א
זצוק"ל.

רבי אליעזר ב"ר שם טוב פאפו, מח"ס 'דמשק
אליעזר' זצוק"ל.

רבי מרדכי ישראל שירזילי מחכמי ירושלים
זצוק"ל.

רבי לוי ב"ר גרשום הרלב"ג זצוק"ל.

רבי אברהם פרגון זצוק"ל.

רבי חיים סתהון, מח"ס 'ארץ חיים' זצוק"ל.

רבי בן ציון כהן, מח"ס 'שפתי כהן' זצוק"ל.

רבי ישועה אלמליח, דיין בתונס זצוק"ל.

יום ראשון – ז' אייר

רבי שלמה אפרים לינטשץ, מח"ס 'כלי יקר'
זצוק"ל.

רבי ציון ואטורי הדיין זצוק"ל.

יום שני – ח' אייר

רבי ישעיה פיק מחבר מסורת הש"ס זצוק"ל.
רבי דוד מלינובסקי ראש ישיבת 'אור התורה'
זצוק"ל.

רבי דוד חזקיה חדאד, מח"ס 'קרן דוד' זצוק"ל.

רבי שאול כהן ראב"ד בג'רא זצוק"ל.

רבי גרשון אריאלי, מח"ס 'תורת מלך' זצוק"ל.

רבי זונדל קרויזר זצוק"ל.

יום שלישי – ט' אייר

רבי יששכר חיים אבולעפיה זצוק"ל.

רבי שלום משאש, מח"ס 'דברי שלום' זצוק"ל.

כל צדיק וצדיק שאתה יודע היום שנפטר בו, תזכיר שמו אותו היום.

"פלוני עליו השלום זכרונו לברכה וטובה"

(מרו הבן איש חי בספרו 'כתר מלכות' אות רח)

כל הזכויות שמורות להשם יתברך
מותר ומצוה להעתיק (כמתכונתו) לעלם ולהפיצו ברבים.
לתרומות והקדשות – 054-8443818

העלון מוקדש – להצלחתם ורפואתם השלימה של ידידנו יהואל בן שדרה
יע"ו ואשתו דבורה בת רחל נ"י.

השיעור השבועי מתקיים בע"ה בכל יום שני בשעה 20:30 בבית הכנסת
"מזל אריה" רחוב מזל אריה, פסגת זאב ירושלים.

העלון מופץ חינם לזיכוי הרבים
ניתן להשיגו כל שבוע החל מיום שלישי בחנות "ברכת הקודש"
רחוב משה דיין 107, פסגת זאב ירושלים.

בס"ד

ברכת הקודש

תשמשי קדושה	ספרים	טליות	ציציות
ספר קודש	כלי נסף	מזוזות	תפילין

רח משה דיין 107 - פסגת זאב, ירושלים
טל: 077-4248262

כמו כן ניתן להשיג בחנות את ספרי המכון:

"ברכת ה" אוציקלופדיית ברכות ציבנית. כלי ברכות, מנהג ונרבות ועוד (נוהל גיש)	"המשביר" קשריו של האדם הנודל בענקים עם נודלי ישראל	"אהוב ישראל החדש" מעלה אהבת ישראל בסדר מרשיח השבוע והמועדים

לקבלת העלון בכל שבוע whatsapp שלח למספר 0529569828 וכתוב "צרף אותי לקבלת העלון". כמו"כ ניתן לקבל את העלון במייל – eliezergg626@gmail.com